

A hazai iparjogvédelmi tevékenység megújulása*

A műszaki könyvtárügyben és információszolgáltatásban munkálkodók szakmai kötelessége, hogy naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a hazai iparjogvédelmi tevékenységről. Bendzsel Miklós cikkének elolvasása azért fontos, mivel ez a jogvédelem – két okból is – jelentős megújuláson esett át. Az egyik ok az ország piaccgazdaságra való áttérése. A másik: sikerült modernizálni és kibővíteni az Országos Találmányi Hivatal székházát.

Az Országos Találmányi Hivatal (OTH) országos hatáskörű államigazgatási szervként felelős Magyarország iparjogvédelmi ügyeiért, s mint ilyen, összetett műszaki, gazdasági és jogi szakértelmet igénylő tevékenységgel látja el a műszaki szellemi alkotások jogvédelmével összefüggő hatósági engedélyezési feladatokat, működteti a nemzeti iparjogvédelmi információs és dokumentációs rendszereket, kiterjedt bel- és külföldi kapcsolatrendszerrel gondozza a kutatás és fejlesztés hazai eredményeinek oltalmi és hasznosítási érdekeit és törekvéseit. Munkáját a kormány kijelölt tagjaként az ipari és kereskedelmi miniszter felügyeli.

Megújult szervezeti és technikai infrastruktúra

Az iparjogvédelmi jogalkotási, hatósági engedélyezési és információs feladatok növekedése, Magyarországnak az Európai Megállapodásban foglalt harmonizációs és csatlakozási kötelezettségvállalása a szellemi tulajdon területén, illetve az újfajta nemzetközi együttműködés, a hazai innovációs politika és a mindezt összefoglalni kívánó hivatali modernizációs program már 1993-ban szervezeti megújulást tett szükségessé.

A hatékony hivatali szervezet kialakítása és működtetése érdekében az elmúlt év szeptemberétől ügyvezető elnökhelyettes látja el az operatív vezetői feladatokat, és felügyeli a hatósági és információs, a gazdasági és igazgatási, illetve iparjogvédelmi ügyviteli tevékenységek szervezeti-módszertani megújítását; a jogi elnökhelyettes pedig az iparjogvédelmi jogalkotó és hatósági jogalkalmazási tevékenység irányítása mellett felügyeli az OTH innovációs támogató és szervezési munkáját.

Az 1994. január 1-jétől érvényes új szervezeti rend legfontosabb ismérvei:

- ▶ a felső irányítás szakmai hatékonyságának növelése a hármass (elnök, ügyvezető és jogi helyettes) vezetői együttműködés révén;
- ▶ tagoltabb főosztályi szervezet létrehozása a szakmai feladatok maradéktalanabb ellátása érdekében, ugyanakkor egységes hatósági infrastruktúra biztosítása;
- ▶ néhány tevékenység nevesítésével és szervezeti arányosítással változatlan méretek mellett jobb eredmények elérése.

A technikai fejlődés és az iparjogvédelem oltalmi funkciójának tárgykör és jelleg szempontjából való rohamos gazdagodása a szabadalmi engedélyezési terület műszaki diszciplínák szerinti tagolásához vezetett: a Mechanikai és Villamossági, a Kémiai és Biológiai, valamint a Gyógyszeripari Szabadalmi Főosztály – a nemzetközi tapasztalatokkal is összhangban – számottevő önállóságot élvez, illetve megkülönböztetett átmeneti feladatokat lát el.

Az OTH Iparjogvédelmi Ügyviteli Főosztálya valamennyi jogintézményre, tehát a szabadalmakra, ipari és használati mintákra, védjegyekre és eredetmegjelölésekre, valamint a topográfiákra egyaránt kiterjedő egységes ügyviteli, lajstromozási, nyilvántartási rendet alakít ki. Ezen belül az ellenőrzési, ügyviteli-fejlesztési, továbbá szabadalmi hatósági újdonságvizsgálati és ügyfélszolgálati funkciók kaptak önálló működési lehetőséget.

A másik kiemelt jelentőségű program tárgya az OTH-nak közel fél évszázada otthont adó épület öt évig tartó, működés közbeni felújítása volt, amit 1994. III. negyedéve végén sikerült a jóváhagyott kereteken belül maradva befejezni. A korábbi kényszerű társbérlet, a források és a külső segítség hiánya a bővülő feladatokat illetően a helyhiány és a pusztuló környezet zsákutcájába vezetett. Végül a hivatali eltökéltség és forrásteremtő takarékoság, valamint 1989 óta három kormányzat

*Az Országos Találmányi Hivatal 1994. november 9-én tartott sajtótájékoztatója alapján.

egyvető anyagi támogatása vezetett először az emeletráépítés sikeres végrehajtásáig 1992-ben, majd az épület teljes rekonstrukciójához, beleértve a funkcionális helyreállítást, a korszerűsítést, és az egész épületre kiterjedő számítástechnikai hálózat kiépítését.

A századunkkal csaknem egyidős régi-új épület földszintje a klasszikus hatósági funkcióknak ad otthont; iktatás, ügyvitel, irattár, lajstrom, postázó – ezek a fogalmak egytől egyig élettel telnek meg, ha a találmányok és lajstromozott szabadalmak, a védjegyek és ipari minták sorsára, alkotóik eredményességére, érdekeik szolgálatára gondolunk.

Az újonnan birtokba vett első emeleti szint nagy adósságot törleszt: végre méltó környezetben látogathatja minden belső és külső érdeklődő az Iparjogvédelmi Szakkönyvtárat. A legfrissebb szabadalmi dokumentumok sora, a teljes épületre kiterjedő online és optikai lemezes hálózati rendszer és számítógépes központi iparjogvédelmi nyilvántartás támogatja innen a Szabadalmi Információs Központ alapos tájékoztató tevékenységét.

Végül a II.–IV. emelet egységes kialakítása – döntően a hatósági elbíráló munka szolgálatában – a célszerűség és az épület eredeti szerkezetének összhangjára törekedett. Megőrzött berendezésű tanácskozó helyiségek, az Országos Műszaki Múzeummal közösen rendezett nyilvános kiállítások a magyar műszaki múlt kiemelkedő alkotóinak életművéről, színvonalas kommunális és közösségi terek hivatottak ösztönző légkört teremteni az itt dolgozóknak és a látogatóknak egyaránt.

Kívül csakúgy, mint az épület belsejében, a városképi hagyományok tisztelete, a szerény igényesség vezette a rekonstrukció felelőseit. Az OTH épülete a pesti Duna-part egyedi, értékes darabja, a világörökség része; s szerintünk a világ egyik legszebb szabadalmi hivatala.

Ezek a hivatalok világszerte önfinanszírozók; a feladataik ellátására szolgáló fedezetet saját közvetlen bevételeikből érik el – így van ez Magyarországon is. Az OTH olyan sajátos államigazgatási intézmény, amely a tevékenységéért önmagát igazgatási szolgáltatási díjakból gazdálkodik, állami támogatás nélkül.

Az iparjogvédelmi jogszabályok korszerűsítése

Az 1990. évi rendszerváltozás óta az OTH tevékenységi körében, az iparjogvédelem területén részlegesen megújult a jogi szabályozás, és e tekintetben folyamatban van az átfogó felülvizsgálat. A jogterület újraszabályozása során a piacgazdaság kiépítésének igényeihez, valamint a fejlett ipari világhoz történő felzárkózás, főként az európai integráció szakmai követelményeihez kellett igazodni.

Ennek megfelelően az 1991. évi XXXVIII. törvény bevezette a használati minták, az 1991. évi XXXIX. törvény pedig az integrált áramköri topográfiák oltalmát. Az 1992. évi IV. törvény az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól rendelkezett. A magyar–amerikai szellemi tulajdoni megállapodás eredményeit kodifikálta az 1994. évi VII. törvény, amelynek a szabadalmi jog területén korszakos rendelkezései 1994. július 1-jei hatállyal vezették be hazánkban a vegyi úton előállított termékek, a gyógyszerek és az élelmiszerek termékoltalmát. Az OTH komoly szerepet játszott a végül is mindkét fél számára elfogadható kompromisszum kialakításában, és a magyar gyógyszeripar érdekeinek a lehető legkedvezőbb, méltányolt érvényesítésében (amennyire a kíméletlen piaci színtéren ez egyáltalán lehetséges volt).

A közelmúltban alkottuk meg az illetékes miniszterek felkérésére az iparjogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 1/1994. (IV. 30) TNM sz., valamint a szabadalmi bejelentés részletes alaki szabályairól szóló 16/1994. (IX. 13.) IM sz. rendeletet.

Elkészült továbbá a szabadalmi ügyvivőkről szóló törvényjavaslat tervezete, amelyet 1995-ben fog megtárgyalni az Országgyűlés.

Az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Európai Megállapodás teljes jogi harmonizációt irányoz elő az iparjogvédelem területén, s előírja, hogy Magyarországnak 1996. december 31-ig kell felvételét kérnie az európai szabadalmak engedélyezéséről szóló Müncheni Egyezményhez. Az európai csatlakozásra való felkészülés jegyében az OTH – az 1991-ben indított modernizációs terv alapján – együttműködik az Európai Szabadalmi Hivatallal (EPO). Jogegységesítési feladatok következnek a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) és az általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény (GATT) keretében folyó együttműködésből is.

Az iparjogvédelmi jogalkotás fentiek figyelembevételével kijelölt feladatait a kormány 3433/1993. sz. határozata foglalta össze. Ennek megfelelően – egyebek mellett – 1994 végéig el kell készíteni az új szabadalmi törvény tervezetét, s felül kell vizsgálni a védjegyekre, az ipari mintákra és az újításokra vonatkozó szabályozást.

Bejelentői és engedélyezési tevékenység

A szabadalmi bejelentések száma az elmúlt években fokozatosan évi 12 ezer fölé emelkedett. Ezek 90%-a származik külföldről, ami a magyar piaci iránti érdeklődés növekedésére utal annak ellenére, hogy e bejelentések többsége – érdekmlás miatt – nem jut el a szabadalom megadásáig.

Aggasztó viszont, hogy a 90-es évek első harmadában évi 20–30%-kal, 1993-ban már 1200 alá csökkent a magyar eredetű találmányok alapján tett szabadalmi bejelentések száma. Ez a hazai gazdaság átalakulásával, a K+F források rohamos csökkenésével, és a privatizáció, valamint a gazdasági érdekeltségi rendszer problémáival magyarázható. A visszaesés az egyéni és szolgálati találmányokat is érintette, s rontja a magyar termékek esélyeit a hazai és külföldi piacokon.

1994 első félévének adatai kedvező változásról tanúskodnak. Megállt a belföldi szabadalmaztatási aktivitás rohamos csökkenése, és ha szerény mértékben is, de szolgálati téren hat, egyéni téren pedig négy év óta abszolút értékben első ízben értékelhető kismértékű növekedés (ez azonban időarányosan még nem éri el az 1992. évi szintet sem). A legfontosabb adatok az előző év hasonló időszakával egybevetve:

	1994. I. félév	(1993. I. félév)
Hazai eredetű		
▶ szolgálati bejelentések	197	(170)
▶ egyéni bejelentések	480	(470)
Külföldi eredetű		
▶ nemzeti úton tett bejelentések	1251	(698)
▶ PCT-eljárás nemzetközi szakaszában tett bejelentések	6311	(3394)

Ez utóbbiaknak csak mintegy 20%-a lép majd a nemzeti vizsgálati szakaszba, de így is számottevő a külföldi aktivitás meg-megújuló növekedése.

A belföldi javulás hátterében a tulajdonviszonyok letisztulása, a kutatóintézetek visszafejlődésének megállítása, és az iparjogvédelmi tudatosság javulása állhat.

Szabadalmak engedélyezésére az előző időszakhoz képest annak csak 55%-át kitevő esetben került sor. Ennek fő oka az, hogy az 1994. július 1-je utáni termékoztalmi lehetőségre és a törvénymódosítás értelmezésére, alkalmazására várva a bejelentők nagy része (mintegy 1500 esetben) a már egyébként lezárható ügyekben is halasztással élt.

Igy a szabadalmak ügyintézésének átlagos átfutási ideje 39 hónapra nőtt ugyan, de a gyógyszeripari és vegyipari terület átalakulásával ismét helyreállhat az egyensúly, a két és fél évet alig meghaladó, európai átlagú értékkel. Az 1994. évi VII. törvény a termékoztalom bevezetése mellett elismeri az ún. átmeneti oltalom intézményét is. Az Egyesült Államok illetékes köreinek nyomására – régiókban a legkésőbb és a legkisebb engedménnyel – hazánk szabadalmat engedélyez az 1987. január 1-je után megadott külföldi gyógyszeripari szabadalmakra, de csak a hatálybalépés-

től 1995. július 30-ig tartó egy esztendő alatt benyújtott ilyen kérelmek esetében. Ha itthon a törvénymódosítás hatálybalépése előtt gyártás, kísérleti gyártás, jelentős kutatás történt, ennek megfelelő bizonyítása esetén e cselekmények végrehajtójával szemben nem lesz érvényesíthető az átmeneti szabadalmi oltalom; a kérelmező korábbi forgalomba hozatala pedig egyenesen kizárja azt.

A kisebb jelentőségű, a szabadalmaztató találmányok szintjét el nem érő műszaki megoldások *használati minta* formájában való gyors és takarékos jogvédelmét még mindig nem aknázzák ki eléggé: 1992-ben 270, 1993-ban 330, 1994 első felében pedig 177 bejelentés érkezett, 90%-ban belföldi eredettel.

A félvezető mikroelektronikai termékek *topográfiajának oltalmi* lehetőségével a bevezetése óta eltelt két és fél év óta mindössze egyetlen, azóta lajstromozást nyert USA-bejelentő élt. Ez megfelel a nemzetközi tendenciáknak, miszerint a mikroelektronika fejlesztői nem támaszkodnak az iparjogvédelem kínálta speciális oltalmi fajtára.

A védjegyek lajstromozása az OTH hatósági munkájának jelenleg a leginkább korszerűsítésre váró tevékenysége. A rendszerváltással párhuzamosan a vállalkozási piac és a nyitott gazdaság rohamos bővülése, és a termékek, szolgáltatások piacán éleződő konkurenciaharc eredményeképpen a nemzeti úton tett bejelentések száma öt év alatt csaknem megnégyszereződött (1993-ban 3970), a nemzetközi úton érkezettek pedig – 1992. évi tetőzéssel – megkétszereződött (1993-ban 5580). Idén az első félév adatai ismét biztatóak (2100 nemzeti, illetve 3086 nemzetközi bejelentés).

A védjegy-engedélyezési tevékenység ügyviteli és módszertani fejlesztése, informatizálása révén lehet csak megfelelő létszámnövelés nélkül megbirkózni az ilyen mértékű feladatbővítéssel. A szakember- és vezetőhiány hátráltatta helyzetből részletes intézkedési tervvel, szervezési és továbbképzési programmal lépett előre az OTH az elmúlt félévben. A költségvetési megszorítások miatt a jövőben is csak ezekre az eszközökre tud majd támaszkodni.

Az *ipari minta* tárgyú bejelentési kedv négy éve állandó csökkenést mutat: az 1993. évi 533-mal szemben az év első felében csak 203 új bejelentés érkezett (ezek 80%-a magyar); a nemzetközi úton hazánkat megjelölő külföldi bejelentések száma 1993-ban – lassan növekedve – 739-et ért el. Az ipari minták oltalmi formája az utóbbi másfél évtizedben elmaradt a szükséges és lehetséges mértékű igénybevételtől. Ezzel kapcsolatban hatékonyabban kellene tudatosítani, hogy a műszaki termékek formai kialakítása is oltalmazható. Nem véletlen azonban, hogy Ausztriában az új termékek megjelenési gyakoriságával arányosan évente több ezer az ilyen bejelentések száma.

A Szabadalmi Információs Központ (SZIK) tevékenysége

A modern iparjogvédelmi hivatalokban a hatósági publikációk és tájékoztatás, a belső és külső dokumentációs és információs szolgáltatások, a hatósági újdonságvizsgálatok módszertani fejlesztése és oktatása, valamint az igen összetett számítástechnikai ügyviteli, levelezési és nyilvántartási feladatok támogatása egységes szervezeti keretek között végezhető el a leghatékonyabban. Az OTH egy évtizednyi tapasztalata is igazolja ezt az elvet.

A jövőre 100. évfolyamába lépő *Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő* hazánk legterjedelmesebb hatósági közlönye, és leggazdagabb műszaki tartalmú tájékoztató periodikája. Az OTH ügyviteli rendszeréből elektronikusan szerkesztett közlöny az egyes iparjogvédelmi oltalmi fajtákra érvényes törvényi előírásoknak megfelelő részletességgel végigkíséri minden egyes bejelentés, majd oltalom alá helyezett alkotás sorsát. Kéthavonta *Iparjogvédelmi Szemle* címen elméleti-módszertani folyóirat – melléklet egészíti ki. 1994-ben az OTH másfél tucat különböző segédlettel, népszerűsítő kiadvánnyal, tájékoztató kötettel lépett a közönség elé. Néhány cím ezek közül: *Útmutató feltalálóknak, Használati minta útmutató, Szabadalmi oltalom Magyarországon (Jogszabálygyűjtemény)*, továbbá angol nyelvű iparjogvédelmi tájékoztató hazánkról, szórólapok, információstermék-ismertetők stb.

Az OTH Szabadalmi Tárának 18 milliós dokumentumtömege és az Iparjogvédelmi Szakkönyvtár 1994 végére – hosszú hanyattatás után – legalább részben révbe jut. A könyvtár, illetve a közel 2 millió szabadalmi leírás székházi elhelyezése ideális, de a nyilvános gyűjtemény mostoha felaprózottságán a hivatal önerőből csak egyik olvasóhelyének modernizálására törekedve, részlegesen tudott segíteni. Az évi félmilliós dokumentumgyarapodásnak immár több mint a fele optikai lemezen érkezik az OTH-ba, ahol is magas színvonalú kereső és feltáró szaktudás és eszközpark áll az olvasók rendelkezésére.

Nemzeti iparjogvédelmi publikációs tevékenységünk is áttért a CD-hordozóra; 1993-tól úttörő fejlesztéssel (eközben az Európai Szabadalmi Hivatal technológiatranszferjére is támaszkodva) öt régióbeli társhivatal számára az OTH jelenteti meg a szabadalmi leírásokat elektronizált képmás alakban, optikai lemezen, SPACE-PRECEs néven. Az évi mintegy 2500 magyar szabadalom 8–10 lemezen, a cseh, lengyel, szlovák, román és bolgár szabadalmi dokumentumok társaságában, angol nyelvű adatokkal kiegészítve jut el a világ öt kontinensére.

Az OTH információs rendszere hazai és nemzetközi pályázatok támogatásával és önerőből, fejlett hálózati eszközökkel, X.25 és Internet online kapcsolattal, illetve CD-hálózati szolgáltatással támogatja az egységes iparjogvédelmi nyilvántartó rendszer fejlesztését és a hatósági újdonságvizsgálatot. Jelenleg a szabadalmi rendszer kiterjesztése, a védjegyügyvitel integrálása és a lajstromozási-díjfizetési modulok összekapcsolása az aktuális feladat.

A SZIK tevékenységi és felelősségi körében továbbra is várát magára a nagy tömegű, sok évtizedes szabadalmi dokumentumgyűjtemény alkalmazatlan és költséges elhelyezésének kiküszöbölése.

Az iparjogvédelmi kultúra fejlesztése

Az iparjogvédelmi tájékozottság és felvértezettég, illetve a hazai találmányi alkotótevékenység szolgálatát az OTH sokoldalú munkával próbálja fejleszteni:

- 1994 folyamán még eltökéltebben igyekezett az egyetemi-főiskolai oktatás tanrendjébe beilleszteni az iparjogvédelmet – megragadva a TEMPUS-program lehetőségeit;
- folytatja vállalkozási iparjogvédelmi tájékoztatói programját (rendezvények, kiállítások, piaci fórumok, illetve „távoktatási” módszerei révén);
- részletes együttműködési programot valósít meg a Magyar Iparjogvédelmi Egyesülettel, a Magyar Védjegy Egyesülettel, a Magyar Feltalálók Egyesületével, illetve a most alakuló kamarákkal, valamint a MIK Nemzeti Üzleti és Innovációs Központ-hálózattal;
- képviselteti magát az országos ifjúsági innovációs verseny sorozat szervezésében csakúgy, mint a külföldi találmányi kiállítások magyar részvételének színvonalas megalapozásában (a Hannoveri Ipari Vásáron a Magyarország-Partnerland kiállításon, illetve több más európai állam iparjogvédelmi hatóságával együtt a Német Szabadalmi Hivatal pavilonjában az OTH is megbecsült résztvevő volt);
- a Magyar Feltalálók Egyesületének *Genius '96 – Szellemi Tulajdoni Világkiállítás* elnevezésű programját a maga csekély – főként infrastrukturális – eszközeivel támogatja; e rendezvény számottevő állami vagy vállalkozási-banki támogatás nélkül azonban megrendezhetetlen.

Kiemelkedő szerepet játszik az OMFB–OTH együttműködésben gondozott (1991. évi kormányhatározaton nyugvó) pályázati támogatási rendszer, amely a magyar találmányok külföldi szabadalmaztatásának részleges költségviselésével

számos arra érdemes hazai alkotásnak az egyetlen külföldi érvényesülési eszköze, mely nélkül a mégoly ígéretes üzleti haszonnal kecsegtető megoldás sem lenne üzleti ajánlati helyzetbe hozható. A célzott adó- és egyéb kedvezmények megvonása következtében indokolt lenne e pályázati rendszer – speciális szabályok alkalmazásával való – belföldi kiterjesztése is.

Nemzetközi iparjogvédelmi együttműködés

Az OTH nemzetközi iparjogvédelmi kapcsolatrendszere

- ▶ az ENSZ Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) keretében,
- ▶ az Európai Szabadalmi Hivatallal (EPO) folytatott együttműködésben, és a PHARE Regionális Iparjogvédelmi Programjában, illetve
- ▶ a különféle kétoldalú együttműködésekben való részvétel meg.

A genfi székhelyű világszervezet jogharmonizációs és módszertani munkájában az OTH hazánk népességi arányánál vagy gazdasági súlyánál jóval nagyobb mértékben és elismertséggel tevékenykedik. A nemzetközi iparjogvédelmi kapcsolatok „alapokmányaként” tisztelt 1883. évi Párizsi Unió Egyezménynek Magyarország 1909 óta tagja.

A WIPO szerteágazó feladatkörei közül kettő emelendő ki: egyfelől a Szabadalmi Együttműködési szerződés (PCT) gondozása, amely a szabadalmi területen közös bejelentési lehetőséget teremt, másfelől pedig a védjegy és ipari minta területén a közös lajstromozási lehetőséget biztosító hasonló tevékenység. Emellett meghatározó a jogalkotási munka, amelynek célja, hogy a világ szellemi tulajdonnal kapcsolatos, egymástól megkülönböztető törvényeit harmonizálja. Ez utóbbi tevékenység terén vannak részsikerek, de a teljes harmonizálás, ha egyáltalán valaha is megvalósul, még évtizedeket várathat magára. (Ennek a szervezetnek a főigazgatója dr. Bogsch Árpád magyar születésű és rokonszenvű amerikai állampolgár 22 éve tölti be posztját, és 1994 szeptemberében további két évre újra jelölték.)

Az OTH szoros kapcsolatban áll a nyugat-európai országok szabadalmi hivatalával, a müncheni székhelyű Európai Szabadalmi Hivatallal. Ez az intézmény közös szabadalmi elbírálást biztosít több európai országnak, így egy bejelentéssel több országra lehet szabadalmat kérni (a szervezet most 17 tagú). Európai társulási szerződése alapján Magyarország is tagja kíván lenni ennek a szervezetnek. Ezt a célt szolgálja új szabadalmi törvényünk kidolgozása is, hiszen belépésünk feltétele a harmonizáló jogrend. Az Európai Sa-

badalmi Hivatal kezeli a PHARE-program keretében kialakított közép- és kelet-európai iparjogvédelmi programot (RIPP-program). Az Európai Unió által biztosított keretből az egyes hivatalok meghatározott segítséget kapnak. Ennek két fő ága közül az egyik infrastrukturális segítség (elsősorban számítógépes hálózat kialakítása, információs rendszerekhez való csatlakozás kedvezményes áron stb.), a másik oktatási támogatás, amely lehetővé teszi a hivatal munkatársainak nyelvtanulását és szakmai továbbképzését mind itthon, mind külföldi tanfolyamokon. A RIPP-programot 1994 őszén az Európai Unió meghosszabbította újabb két évre.

A nemzetközi munka harmadik jelentős területe a kétoldalú kapcsolatok rendszere a külföldi társintézetekkel és a nemzetközi alapítványokkal. Az országokkal létesített kétoldalú kapcsolatok rendszere gyorsítja a tapasztalatcserét: az OTH gyakorlatilag az összes környező ország hivatalaival személyes kapcsolatban áll. Megbecsülésünket jelzi, hogy a WIPO számos esetben küld ösztöndíjasokat hozzánk tanulmányútra. A nemzetközi alapítványokkal kialakított kapcsolatok pedig azt a célt szolgálják, hogy támogatásukkal rangos szakmai továbbképzést, tanfolyamokat szervezzünk. Így 1994 november végén a német Friedrich Ebert Alapítvány társrendezői közreműködésével került sor egy, a feltalálási tevékenység támogatásának állami eszközeiről szóló nemzetközi iparjogvédelmi szimpózium budapesti megrendezésére.

Aktuális események

Az itt ismertetett összetett iparjogvédelmi hatósági munka 1994 őszén néhány különleges eseményt és eredményt is a figyelem homlokterébe állított; ezek közül a legérdekesebbek a következők:

A Szellemi Tulajdon Világszervezete keretében Genfben több mint 70 ország részvételével rendezték meg a *Védjegyjogi Szerződés* megkötésének szentelt, többéves előkészülettel megalapozott diplomáciai értekezletet. A magyar küldöttséget az OTH elnöke vezette, aki kormányfelhatalmazással írta alá több mint 20 ország képviselőjével együtt a védjegyjogi harmonizáció elveit rögzítő szerződést.

1994 novemberében az International Trademarks Association (INTA) a Magyar Védjegy Egyesület segítségével Budapesten rendezte meg a *márkanév és a védjegy szerepe a piacgazdaságban* címmel nemzetközi fórumát; a nagy sikerű konferencia főreferátumát dr. Bogsch Árpád, a WIPO főigazgatója tartotta.

Három jelentős iparjogvédelmi információs termék is napvilágot látott az utóbbi időben – egyaránt magyar részvétellel. A régió szabadalmi leírá-

sait az EPO technológiájával publikáló *ARCANUM Databases*, az OTH egyik iparjogvédelmi informatikai műhelye a Compfair-kiállításon mutatta be a HUNPATÉKA-t, a magyar szabadalmak 1920–1994 közötti teljes bibliográfiai adatbázisát.

Október közepén Barcelonában, az EPO nemzetközi információs konferenciáján a WIPO ismertette a Nemzetközi Szabadalmi Osztályozás 6. kiadványának soknyelvű optikai lemezét (*IPC-CLASS*), valamint az iparjogvédelmi tárgyú nemzetközi és nemzeti joganyagok teljes szövegű angol–francia enciklopédiáját (*IP-LEX*). Mindkét CD-termék fejlesztője a magyar találmányi hivatal másik közös alapítási partnere: az *ARCANUM Development* volt.

A hazai iparjogvédelmi kultúra fejlesztésében megkülönböztetett szerep hárul az OTH *Iparjogvédelmi kézikönyv* című kiadványára, amelyet a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1989 után 1994 őszén jelentetett meg teljesen átdolgozott tartalommal. E műből átfogó tájékozódást és szakmai eligazítást egyaránt lehet nyerni. Ehhez értékes adalék lehet az Országos Találmányi Hivatal 1993. évi *Éves jelentése*, illetve a tavaly novemberben napvilágot látott európai bejelentői útmutatója, amely az Európai Szabadalmi Hivatallal együttműködve készült, és *Hogyan kapjunk európai szabadalmat?* címmel segíti a magyar feltalálókat.

Beérkezett: 1994. XI. 30-án.

Rendezvéynaptár

EUSIDIC Tavaszi Konferencia – 4 egynapos előadás-sorozat

Témái: Információminőség – ideje cselekedni!
Az Internet erőforrásainak felfedezése – bevezetés
SGML és HTML – mik ezek, és mire használhatók?
Internet-tapasztalatok; mi hasznos és mi nem

Luxembourg, 1995. április 5–7.

Szervező: EUSIDIC

Eusidic P.O.Box 1416
L-1014 Luxembourg
Fax: +352 250 750 222

Hálózatok és a könyvtárak jövője

Bath (Egyesült Királyság), 1995. április 19–21.

Szervező: Hazel Gott

UKOLN
The Library University of Bath
Bath BA2 7AY
Tel.: +44 225 826225
Fax: +44 225 826838
Telex: 449097
INTERNET e-mail: h.a.gott@bath.ac.uk

Az információs és könyvtári hálózatok fejlesztése a közép- és kelet-európai országokban mint a világmeretű információcsere része

Szófia, 1995. május 5–9.

Szervező: Christo Georgiev

National Centre for Information and Documentation
Blvd Dr. G.M. Dimitrov 52a
1125 Sofia
Fax: +359 2 710 057
Telex: 22404

Orvosi könyvtárosok 7. nemzetközi kongresszusa

Washington, 1995. május 10–12.

Szervező: 7ICML, Medical Library Association
Suite 300, Six North Michigan Avenue
Chicago, Illinois USA 60602-4805

CRIMEA '95, 2. nemzetközi konferencia:

Könyvtárak és egyesületek a változó világban – új technológiák és az együttműködés új formái
Jevpatoria (Krim, Ukrajna), 1995. június 12–17.

Szervező: Russian National Public Library for Science and Technology
Fax: 00-7-095 921-98-62
E-mail (Internet): CRIMEA95@gbntb.msk.su